

A Mosonmagyaróvári Járásbíróság a dr. Sántha Gergely (2800 Tatabánya, Fő tér 20. sz. alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt [redacted] [redacted] (szám alatti lakos) felperesnek – a dr. Ujvárosi Erika kamarai jogtanácsos által képviselt **Merkantil Váltó- és Vagyonbefektető Zrt.** (1051 Budapest, József Attila u. 8. sz. alatti székhelyű) alperessel szemben szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság megállapítja, hogy a felperes és az alperes között 2008. július 23. napján MBHC08/031721 számon létrejött kölcsönszerződés az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége okán érvénytelen. Megállapítja továbbá, hogy ezen kölcsönszerződés elválaszthatatlan mellékletét képező MCSK-0701 sz. Általános Szerződési Feltételek 7. pontja tisztességtelen, ebből adódóan a szerződés érvénytelen.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.563.586 (hárommillió-ötszázhatvanháromezer-ötszáznyolcvanhat) forint tőkét és ezen összeg után 2024. február 29. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát, valamint 1.059.000 (egymillió-ötvenkilencezer) forint perköltséget.

Kötelezi a bíróság a Merkantil Váltó- és Vagyonbefektető Zrt. (Cg:01-10-041465, adószám: 10433748-2-44, 1051 Budapest, József Attila u. 8. sz.) alperest, hogy fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára 190.359 (százkilencvenezer-háromszázötvenkilenc) forint feljegyzett eljárási illetéket jelen határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül.

Tájékoztatja a bíróság az alperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, és az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

A felperes személyes költségmentessége folytán az állam által előlegezett fennmaradó 30.989 (harmincezer-kilencszáznyolcvankilenc) forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Győri Törvényszékhez, amelyet a Mosonmagyaróvári Járásbíróságon kell egy példányban írásban benyújtani, vagy jegyzőkönyvbe mondani. Az elektronikusan kapcsolatot tartó fél fellebbezését az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint terjesztheti elő.

A másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el a fellebbezést, kivéve, ha
- a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri,

- a bíróság azt indokoltan tartja, vagy
- a tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kell lefolytatni.

A fellebbező félnek a tárgyalási tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

I n d o k o l á s :

A bíróság a peres felek nyilatkozatai, a csatolt okiratok, valamint a per teljes iratanyaga alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes és az alperes között 2008. július 23. napján MBHC08/031721 számon kölcsönszerződés jött létre egy Opel gyártmányú, Astra 1.4. Enjoy típusú, W0L0AHL0885109066 alvázszámú, Z14XEP19PC2301 motorszámú, LEW-483 forgalmi rendszámú gépjármű finanszírozása érdekében.

A kölcsönszerződésben a kölcsön összege 2.990.000 forintban került meghatározásra, a szerződés szerint a futamidőt a felek 120 hónapban, a THM mértékét 6,674%-ban, az éves induló ügyleti kamat mértékét 5,82%-ban jelölték meg, a törlesztőrészlet összege 32.923 Ft volt.

Az alperes ugyanezen a napon „Tájékoztató gépjármű-finanszírozási ajánlat” elnevezésű okiratot állított ki, amely többek között – azt is tartalmazta –, hogy „kérjük olvassa el a Gépjárműfinanszírozási tájékoztatónkat is.” A tájékoztató felhívta az alperes figyelmét arra, hogy a törlesztőrészletek nagysága a 3 hónapos CHF LIBOR és az OTP hivatalos svájci frank deviza eladási árfolyam függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így – amennyiben az alperes nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel – az árfolyamváltozás kockázatot jelent a felperes számára.

A felperes „Indítson velünk” elnevezésű gépjármű-finanszírozási tájékoztató brossúrája egyebek mellett rögzítette, hogy a forint és deviza alapú, változó kamatozású finanszírozási konstrukció esetén az ügyfélnek kell viselnie a finanszírozótól független, a hazai, illetve a nemzetközi pénzpiaci környezet változása miatt jelentkező kamatváltozások következményeit (kamatkockázat). A futamidő során a kamatok a Merkantil referencia kamat változásának függvényében módosulhatnak. Deviza alapú finanszírozási konstrukció esetén a kamatkockázaton túl a devizaárfolyamok változásából eredő árfolyamkockázat hatását, valamint a vételi és eladási árfolyam eltéréséből adódó költséget is teljes egészében az ügyfélnek kell viselnie. Leendő ügyfeleknek változó kamatozású konstrukció választása esetén mérlegelniük kell, hogy a kockázatok miatt fizetendő törlesztőrészletek összege – törlesztőrészlet-különbözet formájában – a futamidő alatt növekedhet.

Az MCSK.0701 számú általános szerződési feltételek 7. pontján belül a 7/A. pontja rögzítette, hogy deviza alapú kölcsön esetén a törlesztőrészletek változása a devizakamat és a devizaárfolyam mérési időpontokban és mértékben történő változásának függvénye.

Az alperes 2015.04.17. napján elkészítette, valamint táblázatba foglalva megküldte a felperes részére, a 2014. évi XXXVIII., valamint a 2014. XL. törvény alapján készült elszámolást,

valamint annak részletes levezetését. Az elszámolást a felperes elfogadta, azzal szemben panasszal élni nem kívánt, így az felülvizsgáltként minősül.

A kölcsönszerződés felperesi teljesítéssel 2024. január 19. napján megszűnt. Ennek során a felperes 6.553.584 forintot fizetett vissza az alperesnek.

A felperes 2024. február 28. napján indított pert az alperessel szemben, melyben módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy ezen kölcsönszerződés az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége okán érvénytelen. Kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződést oly módon nyilvánítsa érvényessé, hogy az árfolyamkockázat nem a felperest, mint fogyasztót terheli. Kérte továbbá, hogy kötelezze a bíróság az alperest 2.602.824 forint tőke, és ezen összeg után 2024. január 1. napjától számított kamatainak, valamint perköltségeinek megfizetésére. A bíróság a 17. sz. végzésével a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2024. január 10. napjára javította ki.

Az alperes a módosított kereset teljesítését nem ellenezte, ezért a bíróság a 9.P.20.117/2024/15/II. sz. – a Pp. 347.§ (1) bekezdés a) pontja alapján rövidített indokolással ellátott – ítéletével megállapította, hogy a felperes és az alperes között 2008. július 23. napján MBHC08/031721 számon létrejött kölcsönszerződés az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége okán érvénytelen. A bíróság ezen kölcsönszerződést akként nyilvánította érvényessé, hogy az árfolyamkockázat nem a felperest, mint fogyasztót terheli. Egyidejűleg kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.602.824 forint tőkét és ezen összeg után 2024. január 1. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát, valamint 435.000 forint perköltséget.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Győri Törvényszék az 1.Pf.20.426/2024/8. sz. végzésével az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A másodfokú eljárás költségét a felperes tekintetében 500.000 forintban állapította meg.

A megismételt eljárásban a felperes keresetét akként változtatta meg, hogy a bíróság állapítsa meg az MBHC08/031721 számú kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét az 1996. évi CXII. törvény 213. § (1) bekezdés a), b), c), e) pontjai, valamint az 1959. évi IV. törvény 205. § (1), valamint az rPtk. 200. § (2) bekezdései alapján. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az MCSK-0701 sorszámú Általános Szerződési Feltételek 7. pontja vonatkozásában szíveskedjen megállapítani, hogy az, az 1959. évi IV. törvény 205. § (1) bekezdése, rPtk. 209. §-a, rPtk. 209/A. (2) bekezdése, valamint a rPtk. 200. § (2) bekezdése, valamint a Hpt. 203. § (6), (7) bekezdései alapján tisztességtelen, ebből adódóan a szerződés is érvénytelen.

A jogkövetkezmények levonása körében kérte, hogy a bíróság a kölcsönszerződést az ítélethozatalig hatályossá nyilvánítsa, és kötelezze az alperest a 2014. XXXVIII. törvény, illetve a 2014. XL. törvény 3-5. §-a, illetve a 37. § (1) bekezdésében foglaltak alapján 2025.06.15. napjáig teljesített befizetésekkel 3.112.004,-Ft főkövetelés és ezen főkövetelés után 2016.12.14. napjától a kifizetés napjáig a mindenkorijegybanki alapkamat mértékével megegyező késedelmi kamata – azaz 1.042.691,-Ft – megfizetésére.

Másodlagosan az érvénytelenség jogkövetkezménye levonása körében kérte a kölcsönszerződés érvénytelenségét oly módon orvosolni, hogy a bíróság a rPtk. 237. § (1) bekezdése alapján az eredeti állapotot állítsa helyre, és állapítsa meg, hogy az alperes

tartozása 3.563.586,-Ft kölcsönösszeg, s ennek, valamint a perindítástól számított kamatai megfizetésére kötelezze az alperest. Kérte továbbá perköltségei megtérítését is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a szerződés nem érvénytelen, s fenntartotta az alapeljárásban kifejtett védekezését. Hivatkozott arra, hogy a Kúrai 10/2025. sz. Polgári Jogegységi Határozata értelmében nincs helye az eredeti állapot helyreállításának.

A kereset megalapozott.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban rPtk.) 200. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz.

Az rPtk. 205. § értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

Az rPtk.205/C. § szerint, ha az általános szerződési feltétel és a szerződés más feltétele egymástól eltér, az utóbbi válik a szerződés részévé.

Az rPtk. 523. § (1) bekezdése értelmében kölcsönszerződés alapján a pénzügyi intézmény vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. Ezen szakasz (2) bekezdése alapján, ha a hitelező pénzügyi intézmény, - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az adós kamat fizetésére köteles (bankkölcsön).

Az rPtk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

Az rPtk.209/A. § alapján a fogyasztói szerződés tisztességtelen kikötését a fogyasztó megtámadhatja akkor is, ha az nem minősül általános szerződési feltételnek.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban rHpt.) 213. § (1) bekezdése kimondja: semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a) a szerződés tárgyát, b) az éves, százalékosan kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést, c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékosan kifejezett értékét, e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat.

Az rHpt. 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. E jogszabályhely (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a) devizahitel

nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

A perbeli jogvitában a szerződéskötés időpontjára figyelemmel a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) rendelkezéseit kellett alkalmazni. A perbeli szerződés nem vitatottan devizaalapú kölcsönszerződés, és a DH törvények hatálya alá tartozik.

A felperes a perbeli szerződést gazdasági, vagy szakmai tevékenysége körén kívül eső okból kötötte meg, ezért a perbeli szerződés létrejöttéhez kapcsolódóan az akkoriban hatályos Ptk. 685. § d.) pontja szerinti fogyasztónak minősül. A felperessel szemben az alperes a gazdasági tevékenysége körében kötötte a perbeli szerződést, mint fogyasztóval, így a perbeli szerződés az rPtk. 685. § e.) pontja szerinti fogyasztói szerződésként értékelendő.

A felperesi keresetváltoztatás alapja, hogy 2025. április 30. napján meghozta az Európai Unió Bírósága a C-630/23. számú döntést, melynek alapján elmondható, hogy az ilyen szerződések (mint a perbeli) érvénytelensége jogi tény. Az Európai Unió Bírósága a fogyasztóvédelmi irányelvet értelmezte, mely értelmezés, mint anyagi jog közvetlenül alkalmazandó a magyar (illetve minden tagállami) bíróság által.

A C-630/23. számú döntés 48. és 64. pontjai szerint:

48. pont Következésképpen, bár a tagállamok feladata az, hogy a nemzeti joguk által meghatározzák a valamely szerződésben foglalt kikötés tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját, a tisztességtelen jelleg megállapításának lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó ezen tisztességtelen feltétel hiányában találná magát; többek között azzal, hogy a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (2024. április 25-i Caixabank [Elévülési idő] ítélet, C-484/21, EU:C:2024:360, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

64. pont Ezenkívül a Bíróság kimondta, hogy a nemzeti bíróság nem orvosolhatja a szerződésnek az abban szereplő valamely kikötés tisztességtelen jellegéből eredő érvénytelenségét oly módon, hogy e szerződést érvényesnek nyilvánítja, és egyidejűleg módosítja annak pénznemét. A bíróság ilyen beavatkozása végeredményben e kikötés tartalmának megváltoztatását jelentené (2023. április 27-i AxFina Hungary ítélet, C-705/21, EU:C:2023:352, 41. pont).

Ugyanakkor nem volt figyelmen kívül hagyható a másodfokú bíróság iránymutatása, mely szerint vizsgálni kell, hogy mely iratokból, milyen bizonyítékok alapján állapítható meg az alperes által felperesnek adott kockázatfeltárás tartalma.

Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a perben a pénzintézetnek kell bizonyítania, hogy a fogyasztó részére írásban tájékoztatást adott az árfolyamkockázatról, amely történhet külön kockázatfeltáró nyilatkozatban, magában a szerződésben (ÁSZF-ben), vagy a hitelkérelem nyomtatványban. A szerződésben adott tájékoztatással szemben elvárás, hogy az abban az elkülönítetten, jól felismerhetően, egy helyen, figyelemfelhívó jelleggel szerepeljen. A tájékoztatás megtörténhet szóban is (EUB C-227/19. sz. végzés 37. pont, C-186. sz. ítélet 46. pont), mely tanúbizonyítás tárgyát képezheti.

A pénzügyintézetet terheli a bizonyítási teher abban a körben is, hogy a tájékoztatást kellő időben biztosította a fogyasztó részére, vagyis a fogyasztó a szerződés megkötése előtt ténylegesen megismerhette a szerződés összes feltételét, hogy annak valós ismerete alapján dönthesse az elfogadásáról. Kiterjed továbbá ez a tartalmi követelményekre is, az árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatban felállított követelményrendszert maga a 13/93EGK irányelv, az irányelvet a hazai jogba átültető szabályozás, valamint az EUB-nak a fogyasztói irányelvet kötelező jelleggel értelmező ítéletei, továbbá a 2/2014. PJE határozat és a Jpe.I.60.015/2021/15. jogegységi hatályú határozat adják meg.

A bíróság a perben 2024. július 1. napján tartott tárgyaláson részletesen meghallgatta a felperest, aki vitatta, hogy bármilyen tájékoztatást kapott volna a szerződéskötés során eljáró Bardon Krisztián ügyintézőtől, hogy miként változhat a törlesztőrészlet, az árfolyam függvényében az emelkedés milyen jellegű lehet, százalékos, vagy korlátlan, miként gyakorol hatást az árfolyamemelkedés a futamidőre, tőkeösszegre. Állítása szerint nem tájékoztatták a THM és a kamat mértékéről, az Általános Szerződési Feltételek megismerését nem biztosították részére, a finanszírozási ajánlatot a szerződéskötés napján kapta meg, előzetesen átolvasnia nem volt lehetősége.

Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes mindezen tájékoztatást a szerződéskötést megelőzően megkapta. Az alperes azonban a hatályon kívül helyezést megelőző eljárásban Bardon Krisztián tanú meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványától elállt, a megismételt eljárásban pedig erre irányuló tanú bizonyítást nem terjesztett elő.

E bizonyítás sikertelenségének következményeit az alperes maga tartozik viselni.

Ennek ismeretében a bíróság megállapította, hogy az alperes az rHpt. 203. § (6), (7) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének a devizaalapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatát érintően nem tett eleget. Ezért a perbeli szerződés az rPtk. 205. § (2) és (3), illetve az rHpt. 203.§ (6) bekezdésére alapítottnak érvénytelen. Figyelemmel arra, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ezért ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, amelynek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

A bíróság emellett osztja a felperes azon álláspontját, hogy a Kúria Gfv.III.30.094/2023/7. számú döntésében vizsgálta a felperes által is támadott kikötés tisztességtelenségét (ÁSZF 7. pont), és azt tisztességtelennek, ebből adódóan a perbelivel egyező szerződést érvénytelennek találta.

A felperes és az alperes között 2008. július 23. napján MBHC08/031721 számon létrejött egyedi kölcsönszerződés és a részét képező MCSK-0701 sz. általános szerződési feltételek ugyanis az árfolyamkockázat mibenlétét, a felperes, mint fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetlegesen jelentős gazdasági következményeit nem mutatják be, az általános szerződési feltételek 7. pontján belüli 7/A. alpontja az abban foglalt képlettel és magyarázatával együtt valójában csupán a törlesztőrészletek változásának lehetőségéről és számításáról rendelkezik.

Külön kockázatteltérő nyilatkozatot az alperes nem vitásan nem bocsátott a felperes

rendelkezésére. Az alperes által 2024. április 16. napján előterjesztett, 6. sz. ellenkérelemhez csatolt „Tájékoztató gépjármű-finanszírozási ajánlat” utolsó bekezdése rögzíti ugyan, hogy a törlesztőrészek nagysága a 3 hónapos CHF LIBOR és az OTP hivatalos svájci frank deviza eladási ár függvényében a futamidő alatt jelentősen megváltozhat, így – amennyiben az ügyfél nem rendelkezik a szükséges devizafedezettel – az árfolyamváltozás kockázatot jelent a fogyasztó számára. Arra azonban nem hívja fel kellő egyértelműséggel a figyelmet, hogy az említett lehetséges változás a fogyasztó számára jelentős fizetésikötelezettség-növekedést eredményezhet. A rövid, semleges szóhasználattal megfogalmazott tájékoztatás azokat az esetlegesen komoly, súlyos gazdasági terheket illetően, amelyekkel a fogyasztónak az árfolyamkockázat miatt szembe kell néznie, nem kellően figyelemfelhívó hatású, noha az ismertetett szabályozás és az azt értelmező kúriai iránymutatások értelmében ez elengedhetetlen lenne. Az ugyancsak az ellenkérelem mellékletét képező „Indítson velünk!” elnevezésű tájékoztató a „Milyen kockázata van a finanszírozásnak?” című rövid alfejezet harmadik mondatában rögzíti, hogy deviza alapú konstrukció esetén a devizaárfolyamok változásából eredő árfolyamkockázat hatását teljes egészében az ügyfélnek kell viselnie. A negyedik mondatban pedig felhívja a figyelmet arra, hogy a kockázatok miatt a fizetendő törlesztőrészek összege – törlesztőrészlet-különbözet formájában – a futamidő alatt növekedhet, arról azonban nem ad tájékoztatást, hogy a fogyasztó számára hátrányos gazdasági következmények akár jelentősek, súlyosak is lehetnek.

A Kúria a Gfv.III.30.094/2023/7. számú ítéletében rámutatott arra, hogy régi Ptk. 205/A. § (2) bekezdése értelmében az általános szerződési feltételt használó felet (jelen per alperesét) terheli annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták. A felperes (jelen perben az alperes) pedig e körben a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Utalt arra is, hogy a régi Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltak tudomásulvételét az ügyfélnek aláírásával kell igazolnia. A tájékoztatókon azonban semmilyen aláírás nem szerepel, a felperes aláírása sem lelhető fel rajta.

A Kúria a 2/2014. PJE határozatában úgy foglalt állást, hogy a főszolgáltatást megállapító szerződéses kikötések tisztességtelenségének vizsgálatára vonatkozó, az előzőekben ismertetett időszakokban és megszövegezéssel hatályban volt jogszabályi rendelkezéseket – eltérő megfogalmazások ellenére – egységesen, azonos tartalommal, az irányelv 4. cikk (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell értelmezni (PJE indoklás III.1. pont). Az irányelvkonform értelmezés szerint a főszolgáltatásra vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelensége nem vizsgálható, ha ezek a feltételek világosak és érthetők. A deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a jogegységi határozat 1. pontja értelmében a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés. E rendelkezés tisztességtelensége ezért csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses feltétel a jogegységi határozat 1. pontja szerint akkor nem világos és érthető, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Ebben az esetben a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, tehát az átláthatóság hiánya a jogegységi határozat 1. pontjában megfogalmazott jogértelmezésből kitűnően nem csupán megnyitja a főszolgáltatásra

vonatkozó szerződéses kikötés tisztességtelensége vizsgálatának lehetőségét, hanem önmagában, minden további feltétel nélkül a tisztességtelenségét eredményezi.

A Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában a Kúria – az Európai Unió Bíróságának az irányelv 4. cikk (2) bekezdését érintő időközbeni gyakorlatára is figyelemmel – kiegészítette a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjának az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződési feltételek világos és érthető volta megítélésének szempontjaira vonatkozó jogértelmezését. Rámutatott, a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

A felperes (jelen per alperese) által alkalmazott, az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses feltételek a fenti követelményeknek nem felelnek meg.

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás mindezekből következően, amellet, hogy – más pénzügyi intézmények gyakorlatához képest is – túlzottan mozaikszerű, hiszen négy különböző iratban elhelyezett részletekből kell összeállítani annak tartalmát úgy, hogy ezek közül az egyedi szerződés és az általános szerződési feltételek, vagyis a legalapvetőbb szerződéses dokumentumok nem is mutatják be az árfolyamkockázat mibenlétét és gazdasági következményeit, külön kockázatfeltáró nyilatkozat pedig nem készült, tehát önmagában emiatt, túlzott mozaikszerűsége miatt is átláthatatlan, tartalmilag is hiányos, mivel arra nem hívja fel a figyelmet a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban elvárt egyértelműséggel, hogy a forint árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest a fogyasztó számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

A perbeli kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó kikötései mindezekre tekintettel nem világosak, nem érthetők, így az ismertetett jogszabályi rendelkezések értelmében tisztességtelenek, a kölcsönszerződés ezért érvénytelen.

A Kúria tehát jelen kölcsönszerződés mellékletét is képező (a keresetlevélhez F/3. sz. alatt csatolt) MCSK-0701 sz. általános szerződési feltételekről mondta ki annak érvénytelenségét a Gfv.III.30.094/2023/7. számú határozatában. Ez pedig jelen ügyben eljáró bíróságot is köti.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa az EUB C-630/23. számú határozatát követően 2025. július 7-én 10/2025. szám alatt (Jpe.IV.60.030/2025/17.) jogegységi határozatot (a továbbiakban: JEH) hozott az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről, amely a Magyar Közlönyben 2025. július 22-én közzétételre került. E naptól a JEH a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 42. § (1) bekezdése alapján a bíróságokra kötelező. A JEH úgy foglalt állást, hogy amennyiben a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés az

árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatt teljes egészében érvénytelen, a DH2 tv. 37. § (1) bekezdése alapján a szerződés érvényessé nyilvánításának nincs helye, kivéve, ha azt a fogyasztó – megfelelő tájékoztatás után – kéri.

A felperes, mint fogyasztó a szerződés érvényessé nyilvánítását nem kérte, így erre tekintettel nem lehetett vitás, hogy ezáltal annak alkalmazásának nincs helye, hanem más jogkövetkezmény alkalmazása indokolt.

Az rPtk. 237. § (1) bekezdése alapján érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani.

A bíróság figyelemmel volt a C-630/23. számú ítélet alapját képező, a Kúria VI.Gfv.30.194/2025/2. számú végzésében foglalt iránymutatására, amelyet a lízingszerződés árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötésének tisztességtelensége miatt fennálló érvénytelensége jogkövetkezményeinek levonása körében hozott meg, és amely szerint az alkalmazandó jogkövetkezményt a régi Ptk. 237. § (2) bekezdése, DH2 törvény 37. § (1) bekezdése alapján, a EUB (a továbbiakban: Bíróság) C-630/23. számú ítélete, valamint az abban hivatkozott joggyakorlata és a JEH jogértelmezésének figyelembevételével kell meghatározni. A Kúria fenti számú döntésének indokaiból a bíróság az alkalmazandó jogkövetkezmény tekintetében az alábbiakat emeli ki: „A Bíróság C-630/23. számú ítélete nem hagy kétséget afelől, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek jogkövetkezményeit a tagállami jogoknak kell szabályozni. Ugyanakkor a Bíróság megállapította azt is, hogy a tagállami jog szerinti jogkövetkezmény csak olyan lehet, amely lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó a tisztességtelen feltétel hiányában lenne: a fogyasztó számára biztosítani kell az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli, a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot. Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a C-630/23. határozat alapján a döntéssel érintett körben nem alkalmazható jogkövetkezményként a szerződés érvényessé nyilvánítása, tekintve, hogy ezt a Bíróság olyan megoldásnak tekinti, amely a szerződés módosítását eredményezi. Hasonló megállapítás tehető minden olyan jogi megoldásra is, amely joghatásokat kapcsol az érvénytelen szerződéshez a jogkövetkezmények levonása során.”

Bár a hazai joggyakorlat és a 1/2010. PK véleményben írtak eltérő álláspontot képviselnek az érvénytelenség okának kiküszöbölése kapcsán, a bíróság az EUB C-520/21. sz. ítéletének 68. és 70. pontjára figyelemmel az eredeti állapot helyreállíthatóságát alkalmazta jogkövetkezményként.

A felperes e körben már előzetesen nyilatkozatot tett perfelvételi irataiban, ezért a bíróság az elszámolás alapjaként azt vette figyelembe, mintha a felek meg sem kötötték volna a szerződést. A perben nem volt vitatott, hogy a felperes az alperestől 2.990.000 Ft kölcsönt kapott a szerződés alapján, s visszafizetett 6.553.584 forintot. Ennek különbözete 3.563.586 forint, melyet az alperes köteles a felperes részére megfizetni.

A bíróságnak az ítélet rendelkező részében a felperes kereseti kérelmével ellentétben az eredeti állapot helyreállítását kimondania nem kellett, az az indokolásra tartozik; ezért csupán a pénzüsszeg megfizetésére történő kötelezést tartalmazza a rendelkező rész.

Vitatott volt azonban, hogy ezen összeg után terheli-e az alperest kamatfizetési kötelezettség.

A Kúria a 2025. szeptember 30-án kelt Pfv.VI.20.889/2025/6. számú végzésének [38-40] bekezdéseiben a késedelmi kamatfizetési kötelezettségről részletesen is kifejtette álláspontját a következők szerint: A JEH [65] bekezdése, a C-630/23. számú ítélet 77. bekezdése és a C-520/21. számú ítélet 84. bekezdése alapján az elszámolás eredményeként a felek a kölcsönös teljesítések visszatérítésén felül az autonóm uniós jogi fogalomként értelmezhető „felszólítástól” kezdve igényt tarthatnak az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítésük törvényes mértékű késedelmi kamatára. Arra vonatkozóan, hogy az érvénytelen jogkövetkezményeinek levonása körében a késedelmi kamat miért csak a felszólítástól, és nem a szerződéskötés vagy a folyósítás napjától ítéltető meg, a Bíróság a 2024. december 12-i Kutxabank ítélet (C-300/23., EU:C:2024:1026) 164. pontjában adott iránymutatást. Ennek megfelelően az érvénytelenség jogkövetkezményei körében a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó felszólítás csak az érvénytelenséggel összefüggő igényérvényesítés során értelmezhető, ellenkező esetben az Irányelvben kitűzött szankciós hatás nem érvényesülhet. A Kúria megítélése szerint ezért különbséget kell tenni a felek közötti fogyasztói szerződéssel összefüggésben az egymáshoz intézett tisztán a magyar jog szerinti felszólítás joghatásai és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása körében a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó autonóm uniós jogi fogalomként értelmezhető felszólítás között. Előbbi kiválthatja mindazokat a joghatásokat, amelyeket a magyar polgári jog az ilyen jognyilatkozatokhoz fűz (például a régi Ptk. hatálya alatt kötött szerződések esetén ilyen a szerződés teljesítésére irányuló felszólítás elévülést megszakító joghatása), ugyanakkor a DH törvények és az Irányelv hatálya alá tartozó olyan fogyasztói szerződések esetén, amelyek az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő tisztességtelen kikötés miatt érvénytelenek, az uniós joggal összhangban értelmezett jogkövetkezmények levonása körében főszabály szerint csak az erre vonatkozó kérelem előterjesztésének időpontjához társítható késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó joghatás. Miután a tisztán csak elszámolásra irányuló igény – akár az adós, akár a hitelező által előterjesztett kérelem alapján – a fentebb kifejtettek szerinti egyidejű kétoldalú elszámolási kötelezettséget keletkeztet, így egységesen ez az időpont tekinthető a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó felszólítás időpontjának.

Egységes a gyakorlat abban, hogy ha a fél részéről korábban felszólítás nem történt, úgy maga a perindítás tekinthető annak. A felperes tehát a perindítás 2024. február 28-i napját követő naptól jogosult késedelmi kamatra az alperes által fizetendő tőke után.

A felperes által megjelölt egyéb érvénytelenségi okok tekintetében a bíróság osztja az alperes álláspontját, hogy azok nem megalapozottak.

A felperes pernyertes lett, a másodlagosan alkalmazott jogkövetkezményhez mérten 86%-os arányban, ezért az alperes a Pp. 83.§ (2) bekezdés alapján perköltség fizetésére köteles, amely a felperes jogi képviselővel kapcsolatosan felmerült, a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja alapján – megbízási szerződésben kikötött – ügyvédi munkadíjból áll. A felperes a keresetlevél szerkesztéséért 350.000 forintot számított fel, a tárgyalási jelenlét és a beadványok szerkesztése alkalmanként 50.000 forint, amely az alap- és megismételt eljárásban tartott három tárgyalás és három perfelvételi irat alapján mindösszesen 650.000 Ft. Ennek 86%-a 559.000 Ft, melyhez hozzászámítandó – ezen pernyertességi aránytól függetlenül – a másodfokú bíróság által a hatályon kívül helyező végzésben a felperes javára megállapított 500.000 Ft összegű másodfokú perköltség, amely mindösszesen 1.059.000 Ft.

Az állam által előlegezett eljárási illetéket a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján a bíróság

ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség aránya alapján állapította meg, azzal, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a rá eső rész az állam terhén marad.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja biztosítja.

Mosonmagyaróvár, 2025. december 17. napján.

dr. Bárdos Zoltán sk.
bíró

A kiadmány hitelül: